

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost (diplomski)			
Naziv kolegija	Hrvatske spisateljice 20. i 21. stoljeća 2018./2019.			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	1. i 2.	Semestar zimski		
ECTS bodovi	5			
Nastavnik	izv. prof. dr. sc. Kornelija Kuvač-Levačić			
e-mail	klevac@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Tijekom nastave konzultacije se održavaju nakon predavanja i po dogovoru.			
Suradnik / asistent	Ana Vulelija, mag. croat.			
e-mail	avulelija@unizd.hr			
vrijeme konzultacija				
Mjesto izvođenja nastave	Odjel za kroatistiku			
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari, rad u e-kolegiju			
Nastavno opterećenje P+S+V	2+2+0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	Redovito praćenje studentske aktivnosti na nastavi, prezentacija seminara pred kolegama, usmeni ispit			
Početak nastave	listopad 2018.	Završetak nastave	siječanj 2019.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
			/	/
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanih predavanja i ispunjenih obveza zadanih programom kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - imenovati najvažnije hrvatske spisateljice 20. i 21. stoljeća i njihove tekstove povezati s odgovarajućim stilskim formacijama u razvoju hrvatske književnosti - interpretirati tekstove hrvatskih spisateljica s obzirom na stilske, sadržajne i ideološke osobitosti književnog angažmana (tzv. "ženskog pisma") - interpretirati tekstove hrvatskih spisateljica s obzirom na osobitosti književnopovijesnog razvoja hrvatske književnosti 20. i 21. stoljeća - ispravno upotrebljavati osnovne pojmove poststrukturalističkih književnih teorija, osobito feminističke književne teorije, kulturnih studija i književne antropologije u analizi tekstova predmetnoga korpusa - analizirati i vrjednovati odnosno kritički prosuđivati književnu produkciju hrvatskih autorica od početka 20. stoljeća do suvremenih tekstova - napisati stručan rad iz područja koje obuhvaća sadržaj kolegija (seminarski rad, književna kritika, esej) 			
Preduvjeti za upis				
Sadržaj kolegija	<p>Istraživanja hrvatske književnosti koju su stvarale žene vrlo su aktualna i još uvjek nedovoljno obrađena. Kolegij će povezati književnu teoriju, književnu antropologiju i povijest hrvatske književnosti. Definirat će se, povjesno prikazati i problematizirati pojam "žensko pismo" i "ženski diskurs", bez predrasuda o stilskim odrednicama koje bi bile uvjetovane spolom. Kolegij će upoznati studente s doprinosom hrvatskih književnica razvoju hrvatske književnosti 20. i 21. stoljeća i s obzirom na žensko stvaralaštvo u drugim europskim književnostima.. Razmatrat ćemo pitanja o tome koju je ulogu imalo žensko pisanje u pojedinim razdobljima i stilskim formacijama novije hrvatske književnosti, kada se ono i zašto uklapalo u vladajuću</p>			

	<p>ideologiju društva, a kada je prema istoj nastupalo subverzivno, kada je i zašto žensko pisanje stagniralo, a kada se naglašeno razvijalo, itd.</p> <p>Pratit ćemo žanrovske, sadržajne, naratološke, stilske i ideološke značajke hrvatske ženske književnosti moderne i postmoderne. Prikazat će se položaj spisateljica u povijestima hrvatskih književnosti i hrvatskoj književnoj kritici odnosno razvoj recepcije ženskog pisma u Hrvatskoj.</p> <p>Kolegij će, zbog nužnog ograničavanja korpusa, naglasak staviti na djela sljedećih autorica: Verke Škurla-Ilijić, Gjene Vojnović, Kamile Lucerne, Marije Jurić Zagorke, Adele Milčinović, Zdenke Marković, Zofke Kveder, Ivane Brlić-Mažuranić, Mare Ivančan, Zdenke Jušić-Seunik, Vilme Vukelić, Mile Miholjević, Sida Košutić, Mare Švel-Gamiršek, Štefe Jurkić, Ivanke Vučić-Laszowski, Mirjane Matić-Halle, Vesne Parun, Nede Mirande Blažević, Irene Vrkljan, Slavenke Drakulić, Dubravke Ugrešić, Nade Iveljić, Višnje Stahuljak, Julijane Matanović, Julianne Eden Bušić, Tatjane Gromache, Sanje Pilić, Olje Savičević-Ivančević, Ivane Simić, Daše Drndić, Ivane Sajko, ali će se prema interesu studenata obrađivati i druge autorice.</p>
Obvezna literatura	<p>Dunja Detoni Dujmić, Ljepša polovica književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1998.</p> <p>Dunja Detoni Dujmić, Lijepi prostori. Hrvatske prozaistice od 1949. do 2010., Naklada Ljevak, Zagreb, 2011.</p> <ul style="list-style-type: none"> - poseban temat o "ženskom pismu" u časopisu <i>Republika</i> (br. 11/12, 1983): tekstovi Slavice Jakobović, Ingrid Šafranek, Julie Kristeve, Helene Cixious, Divne Zečević i dr. - poseban temat „Žena, povijest, književnost“ u časopisu <i>Kolo</i> (2/2001.)
Dopunska literatura	<p>Lidija Dujić, Ženskom stranom hrvatske književnosti, mala zvona, Zagreb, 2011.</p> <p>Lada Čale Feldman, Ana Tomljenović, Uvod u feminističku književnu kritiku, Leykam international, 2012.</p> <p>Zdenko Lešić, Feminizam, feministička teorija i kritika (Historiografska skica), u: Nova čitanja – poststrukturalistička čitanka, Sarajevo, 2003., https://www.scribd.com/document/72961126/Zdenko-Le%C5%A1%C4%87-Feminizam-istorija</p> <p>Toril Moi, Seksualna/tekstualna politika, Feministička književna teorija, AGM, Zagreb, 2007</p> <p>Helena Sablić Tomić, Gola u snu, O ženskom književnom identitetu, Znanje, Zagreb, 2005.</p> <p>Feral, Josette, Od teksta do subjekta : preduvjeti pisma i diskursa u ženskom rodu. Frakcija : magazin za izvedbene umjetnosti = performing arts magazine. (1999), 12/13 ; str. 58-62.</p> <p>Dubravka Oraić Tolić, Muška moderna i ženska postmoderna, Naklada Ljevak, Zagreb, 2005.</p> <p>Zlatar, Andrea, Tekst, tijelo, trauma : ogledi o suvremenoj ženskoj književnosti, Naklada Ljevak, Zagreb 2004.</p> <p>Jakobović-Fribec, M. Slavica. Marija Jurić Zagorka: protagonistica nenapisane</p>

	<p>povijesti hrvatskog feminizma. Književna republika : časopis za književnost. 4 (2006), 5/6 ; str. 43-52.</p> <p>Neznana junakinja - nova čitanja Zagorke : radovi sa znanstvenog skupa "Marija Jurić Zagorka - život, djelo, naslijeđe", održanog 30.11. i 1.12.2007. u Zagrebu u okviru Dana Marije Jurić Zagorke / uredile Maša Grdešić i Slavica Jakobović Fribec. Zagreb : Centar za ženske studije, 2008.</p> <p>Lasić, Stanko, Književni počeci Marije Jurić Zagorke, Zagreb, 1986.</p> <p>Dubravka Zima, Ivana Brlić Mažuranić, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb, 2001.</p> <p>Krešimir Nemeć, Povijest hrvatskog romana od 1900. do 1945. godine, Znanje, Zagreb, 1998.</p> <p>Čovjek–prostor–vrijeme. Književnoantropološke studije iz hrvatske književnosti (ur. Ž. Benčić, D. Fališevac), Disput, Zagreb, 2006. - tematski blok Belo pismo; žensko pismo i žensko pisanje u devedesetima (priredila Jasmina Lukić, uredio N. Visković) u: Sarajevske sveske, 2., 2003.</p> <p>Još uvijek lijepo, 20 priča od Dragojele Jarnević do Ivane Brlić Mažurnić (odabrala i priredila Julijana Matanović), Mozaik knjiga, Čakovec, 2009. (priče D. Jarnević, Z. Marković, I. Brlić Mažuranić)</p> <p>Svaka priča na svoj način (Hrvatska ženska kratka priča), priedio Tomislav Sabljak, Večernji list 1964-2004, Naklada MD, Zagreb 2006.</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Majčinstvo i identitet(i) modernih ženskih likova hrvatske književnosti (s kraja 19. i prve pol. 20. stoljeća) Šesti hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova 2. dio, 2018., str. 753-763.</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Alfirević Jelena: „Žensko pismo” i katolički angažman Sida Košutić (na primjeru konstrukcije protagonistkinja u romanесkoj trilogiji S naših njiva, 1944.), Crkva u svijetu 52 (2017) 4, 570-591</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Metafore sebstva u autobiografskom diskursu Vesne Parun. Nova prisutnost : časopis za intelektualna i duhovna pitanja (1334-2312) 14 (2016), 2; 165-184</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Između Dalmacije i Bosne - interkulturni aspekti konstrukcije identiteta ženskih likova Verke Škurla-Illić kroz temu majčinstva, Fluminensia : časopis za filološka istraživanja. 28 (2016) , 1; 89-104</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Ana Vulelija, Komunikacija muških i ženskih likova u prozama Adele Milčinović, u: Sarajevski filološki susreti II: Zbornik radova (knjiga II), ur. Kodrić, Sanjin ; Preljević, Vahidin, Sarajevo : Bosansko filološko društvo, 2014. str. 361-378</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Reprezentacija ženske neplodnosti u hrvatskoj tradicijskoj kulturi i književnosti od kraja 19. do početka 21. stoljeća, u: Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku, 50 (2), 2013., str. 188-203</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Motivi ranih majčinskih praksa unutar konstrukcije</p>
--	--

	<p>književnih ideologema (J. E. Tomić, Melita, 1899. i Mara Švel-Gamiršek, Mati, 1942.), u: <i>Bosanskohercegovački slavistički kongres, Zbornik radova, knjiga 2.</i>, ur. Kodrić, Sanjin. Sarajevo: Slavistički komitet 2012., str. 303-318.</p> <p>Kuvač-Levačić, Kornelija, Trudnoća i porođaj; subverzivni motivi hrvatskog ženskog fantastičnog pisma, u: <i>Treća</i>, (Zagreb), vol. XI (2009), br.1, str. 35-52.</p>
Internetski izvori	Kolegij se izvodi i u obliku e-kolegija na platformi Merlin
Način praćenja kvalitete	Izvješće o izvedenoj nastavi, studentske ankete
Uvjeti za dobivanje potpisa	Ispunjeno uvjet minimalne nazočnosti na predavanjima i seminarima, izložen i napisan seminarски rad.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi /ispita	Predavanja – 1,5 bod Seminarski rad – 1 bod Rad u e-kolegiju (domaće zadaće, književne kritike) – 1,5 bod Usmeni ispit – 1 bod
Način formiranja konačne ocjene (udjel pojedinog elementa u cjelokupnoj ocjeni)	Nazočnost i aktivnost na nastavi – 25% Seminarski rad (pisanje i prezentacija) – 25% Rad u e-kolegiju – 25% Usmeni ispit – 25%
Napomena	Konačna ocjena formirat će se na temelju ostvarenog uspjeha na svim elementima ocjenjivanja koji su gore navedeni. Svi elementi ocjenjivanja moraju biti ocijenjeni prolaznom ocjenom.

Izvođenje sadržaja predmeta po tjednima		
Tjedan	Tema	Sati
1	Upoznavanje sa sadržajem kolegija. Interdisciplinaran fenomen „ženske književnosti“ i „ženskog pisma“. Metodološki problemi određivanja pojma i korpusa.	2
2	Žena-subjekt koji piše. Povijest ženskog pisma u svjetskoj književnosti. Društvena percepcija žene koja piše u 19. i na prijelazu u 20. stoljeće: metafora „luđakinje u potkrovilju“. Procvat iz 1945. i 1968. Svjetske autorice – utemeljiteljice. Motivacija, teme, žanrovi, stil.	2
3	Povijest hrvatskog ženskog pisma. Poticaj u hrvatskom narodnom preporodu – pokroviteljice i odgajateljice. Žanrovi: dnevnik, poezija, pripovijetke, roman. Šenoino doba i 80-te godine 19. stoljeća – tiha priprava za pojavu modernog ženskog pisma. Govor Marije Jambrišak 1871.	2
4	Spisateljice – graditeljice hrvatske moderne književnosti. Časopis Domaće ognjište. proza Gjene Vojnović (pseud. Kristijana Solvejgs) u Viencu , Jagoda Truhelka, počeci Marije Jurić Zagorke. Drame Kamile Lucerne. Put kroz dječju književnost. Jelica Belović-Bernadzikovska, Štefa Iskra, Antonija	2

	Kassowitz-Cvijić, Marija Tomšić. Časopis <i>Domaće ognjište</i> . Negativne kritike(A. Tresić Pavičić).	
5	„Mladi“ i žene na početku moderne. Adela Milčinović i Zofka Kveder. <i>Misterij žene</i> , 1900. Pozitivna kritika M. Dežmana. Zagorkino djelovanje u <i>Viencu, Obzoru, Nadi</i> . Zdenka Marković.	2
6	Marija Jurić-Zagorka. Romani, pripovijesti, dramski oblici, feltoni. Prvi hrvatski kriminalistički roman: <i>Kneginja iz Petrinjske ulice</i> , 1910. Matošev obračun sa Zagorkom i feminističkim tezama. U ratu „starih“ i „mladih“ spisateljice su ničije. Obrana Adele Milčinović u <i>Lovoru</i> (Zadar).	2
7	Ratni oproštaj s modernom. Književno djelo Ivane Brlić-Mažuranić. <i>Pohvala Matoša i Donadinića</i> . Ljubavno-epistolarni roman Zofke Kveder, <i>Hanka</i> (1918.) Realističko-psihološka proza s autoreferencijalnom podlogom: Jagoda Truhelka, <i>Zlatni danci</i> . Avangardna naracija: <i>Sjena</i> (1919.), Adele Milčinović. <i>Čudnovata priča</i> (1923.) Mare Ivančan. Londonski prijevod <i>Priča iz davninel</i> . B. Mažuranić – 1924.	2
8	Žanrovsко raslojavanje hrvatskog ženskog pisma 30-ih i 40-ih godina 20. st. Poezija (Zdenka Marković, Dora Pfanova, Zdenka Jušić-Seunik itd.), drama (Mila Miholjević). Proza: povratak povijesnim temama (Štefa Jurkić, I. B. Mažuranić). Socijalna proza: Sida Košutić, Mila Miholjević, Mara Švel-Gamiršek, Fedy Martinčić. Autobiografski elementi. Lirska proza (Z. Jušić-Seunik).	2
9	Ideologički pritisci nakon 1945.Omladinske drame sa socijalističkom i prosvjetiteljskom notom Zlate Kolarić-Kišur. Književnost za djecu Sunčane Škrinjarić (unuka Zofke Kveder). „Slučaj“ Vesna Parun, <i>Zore i vihori</i> , 1947. Put u književnost druge moderne. Mirjana Matić-Halle, <i>Novele</i> , 1946., drama <i>Teške sjene</i> , 1950. Ivanka Vujčić-Laszowska, <i>Vranjara</i> (1949.)-žanrovska pretapanja.	2
10	Od druge moderne prema suvremenosti: S. Škrinjarić, Višnja Stahuljak, Vesna Krmpotić, Vesna Parun. 60-te i 70-te godine 20. st.	2
11	Ženska proza 80-ih. Feminističke teme (odnos majke i kćeri, tijela i teksta, tijela i bolesti, odnos prema nomadskoj sudbini, svakodnevici). Rodno promišljanje individualnih i kolektivnih vrijednosti, malograđanskog socijalističkog društva.	2
12	Ludizam, ironija, biografizam i autobiografizam. Neda Miranda Blažević, Božica Jelušić, Irena Lukšić, Slavenka Drakulić, Irena Vrklijan (<i>Svila, škare</i> , 1984.) i dr.	2
13	Kraj 20. st. - dokumentarno i literarno oblikovanje iskaza o ratu. Vesna Biga, <i>Autobusni ljudi</i> , 1993.Tematiziranje svakodnevice, ljubavi, seksualnosti, zločina, egzila. Časopisi: <i>Kruh i ruže</i> , <i>Treća</i> . Marija Paprašovski, Slavenka Drakulić, Slavica Stojan, Sibila Petlevski, Sanja Lovrenčić i dr. „Asocijativna autobiografija“ Julijane Matanović, <i>Zašto sam vam lagala</i> , 1997.	2
14	Hrvatske spisateljice novog milenija – 2000.-2015. Problem „ženskoga	2

	pisma“. Esejistička i kriminalistička proza Irene Vrkljan. Spisateljice u tranziciji. Julijana Matanović. Olja Savičević-Ivančević. Ivana Simić-Bodrožić i Maša Kolanović – dva diskursa o djetu u ratu. Julianne Eden Bušić.	
15	Sažetak kolegija, evaluacija, priprava za ispit.	2

Tjedan	Seminari	
	Tema	Sati
1	Čitanje i analiza književnokritičkog teksta Andree Zlatar, Predfeminizam, feminism i postfeminizam u hrvatskoj književnosti, na http://www.hrvatskiplus.org/index.php?option=com_content&view=article&id=54:azlatar-predfeminizam&catid=35:rasprave-koncepti&Itemid=55 Grupni rad studenata	2
2	Obrana ženskog stvaralaštva u polemičkom tekstu Adele Milčinović (<i>Lovor</i>) – čitanje teksta i rasprava, studentsko vođenje	2
3	Važnost časopisa <i>Domaće ognjište</i> za razvoj hrvatske književnosti - studentsko izlaganje i rasprava	2
4	Autobiografizam kao element „ženskog pisma“ u romanu <i>Kamen na cesti</i> M. Jurić-Zagorke – izlaganje studenta i rasprava	2
5	Subverzivnost prikaza ženskog tijela u zbirci crtica Zofke Kveder <i>Misterij žene</i>	2
6	Žensko tijelo u izabranom romanu iz trilogije <i>S naših njiva</i> Side Košutić Drame Mile Miholjević i Mirjane Matić-Halle	2
7	Avangarda i „žensko pismo“ u Čudnovatoj priči Mare Ivančan	2
8	Ljubavna poezija Dore Pfanove i Vesne Parun	2
9	Fragmentarna struktura romana <i>Svila, škare</i> Irene Vrkljan	2

10	Poigravanje poetikom "kiča" u romanu Štefica <i>Cvek u raljama života</i> D. Ugrešić	2
11	Traumatizirano žensko tijelo u romanu <i>Kao da me nema</i> S. Drakulić	2
12	Asocijativna autobiografija Julijane Matanović u djelu <i>Zašto sam vam lagala?</i>	2
13	Databuizacija i pitanje identiteta u romanu <i>Božanska glad</i> S. Drakulić	2
14	Tranzicijske teme u prozama Ivane Simić-Bodrožić / Olje Savičević	2
15	Pregled i čitanja studentskih književnih kritika recentnih književnica	2